

F 2/09

Auktoriserade revisorn A-son har hos Revisorsnämnden (RN) ansökt om förhandsbesked enligt 25 § revisorslagen (2001:883) om han kan inneha ett uppdrag som styrelseledamot i en stiftelse.

Av A-sons ansökan och övriga handlingar i ärendet framgår följande. Stiftelsen har till syfte att sommartid bedriva undervisning i sång och instrumentalmusik samt konsertverksamhet. Verksamheten finansieras bl.a. genom anslag från den kommun i vilken stiftelsen är verksam, genom finansiella bidrag från en vänförening samt genom sponsorsbidrag från ett företagsnätverk. Under år 2007 sponsrade företagsnätverket stiftelsen med 450 000 kr.

Stiftelsens verksamhet har under räkenskapsåret 2007 gått med underskott om ca 1,2 mnkr, vilket innebär att överskottet från år 2006 om ca 1,4 mnkr delvis har förbrukats. Stiftelsens styrelse har därför i förvaltningsberättelsen för år 2007 dragit slutsatsen att om inte ytterligare finansiering ordnas så måste verksamheten för kommande år anpassas till en väsentligt lägre nivå. Stiftelsen har under hösten 2008 upprättat en kontrollbalansräkning.

A-son är sedan ett par år revisor i vänföreningen. Vänföreningens syfte är enligt stiftelsens hemsida att stödja stiftelsen genom medlemsavgifter och gåvor såväl som att sprida information om verksamheten. Föreningen startade 1976 och har idag omkring 600 medlemmar. På stiftelsens hemsida anges att vänföreningens stöd och entusiasm betyder mycket för stiftelsen och har i hög grad medverkat till dess utveckling. A-son har uppgett att vänföreningens enda ekonomiska koppling till stiftelsen är att föreningen i mån av medel lämnar gåvor till stiftelsen och till stipendier till artister. Av vänföreningens årsredovisning för år 2008 framgår att föreningen redovisade ett resultat om minus 11 000 kr och hade en balansomslutning om ca 423 000 kr. Vänföreningen lämnade under år 2008 gåvor till stiftelsen om 50 000 kr.

Vad gäller styrelseuppdragets koppling till A-sons revisionsuppdrag framgår av RN:s utredning att en av styrelseledamöterna i stiftelsen också är styrelseledamot i vänföreningen. Vidare utvisar RN:s utredning att A-son är vald revisor i ett aktiebolag vars enda ordinarie styrelseledamot även är styrelseledamot i stiftelsen.

A-son har som svar på frågan om hur hans uppdrag som styrelseledamot i stiftelsen kommer att påverka hans revisionsuppdrag angett följande. Han tror att anledningen till att han blivit tillfrågad är att det finns behov av ytterligare en ekonom som dessutom har kunskaper om diverse regelverk som är viktiga i styrelsearbete i verksamheter med svag ekonomi. Däremot kommer enligt hans uppfattning uppdraget som revisor i vänföreningen inte alls att påverkas av hans uppdrag som ledamot av stiftelsens styrelse. Detta gäller även med beaktande av stiftelsens resultat och ekonomiska ställning.

RN gör följande bedömning.

Av 25 § revisorslagen följer att en revisor inte får utöva s.k. sidoverksamhet – dvs. annan verksamhet än revisionsverksamhet eller verksamhet som har ett naturligt samband därmed – om utövandet är av sådan art eller omfattning att det kan rubba förtroendet för revisorns opartiskhet eller självständighet. Av andra stycket samma paragraf framgår att RN på ansökan av en revisor ska meddela förhandsbesked om huruvida en viss verksamhet är förenlig med kravet i första stycket.

Utgångspunkten för RN:s bedömning av de aktuella frågorna är att revisionens intressenter över huvud taget inte bör behöva räkna med att en revisor har sidouppdrag som kan gå ut över

eller komma i konflikt med hans eller hennes revisionsuppdrag.¹ Detta innebär bl.a. att revisorn inte bör inneha styrelseuppdrag som kan förväntas föranleda en typ av ställningstaganden som han eller hon också, men utifrån en granskande utgångspunkt, måste göra i sin revisionsverksamhet.²

A-sons ansökan om förhandsbesked väcker två frågeställningar som måste prövas mot bestämmelsen i 25 § revisorslagen. Den första frågan är om den omständigheten att A-son åtar sig styrelseuppdraget i stiftelsen innebär att förtroendet för hans opartiskhet eller självständighet som revisor i vänföreningen kan rubbas. Den andra frågan är om den omständigheten att två av stiftelsens styrelseledamöter också är styrelseledamöter i juridiska personer i vilka A-son är vald revisor, kan rubba förtroendet för hans opartiskhet och självständighet.

Vad först gäller frågan om uppdraget som styrelseledamot i stiftelsen kan komma i konflikt med A-sons uppdrag som revisor i vänföreningen konstaterar RN följande. Vändeföreningens viktigaste syfte är att ekonomiskt och på annat sätt stödja stiftelsens verksamhet. I egenskap av revisor i vänföreningen har A-son således att pröva bl.a. om föreningens styrelse genom sitt arbete har uppfyllt detta syfte inom ramen för de regler som styr den aktuella föreningens verksamhet. Av stiftelsens förvaltningsberättelse och de uppgifter som A-son har lämnat till RN framgår att en av de viktigaste frågorna för stiftelsens styrelse under de kommande åren är att, med hänsyn till stiftelsens ekonomiska situation, skaffa ytterligare finansiering till stiftelsens verksamhet. RN konstaterar därför att A-sons uppdrag som styrelseledamot i stiftelsen har sådana beröringspunkter med hans uppdrag som revisor i vänföreningen att styrelseuppdraget kan rubba förtroendet för A-sons opartiskhet och självständighet.

Vad gäller frågan om den omständigheten att två av stiftelsens styrelseledamöter också är styrelseledamöter i juridiska personer i vilka A-son är vald revisor gör RN följande bedömning. En vald revisor ska inom ramen för sitt uppdrag bl.a. granska ledningens förvaltning.³ Revisorn ska därvid bl.a. granska om styrelsens ledamöter har åsidosatt sina skyldigheter på ett sådant sätt att det kan föranleda dem ersättningskyldighet. För det fall A-son åtar sig uppdraget som styrelseledamot i den aktuella stiftelsen kommer han att dela ett förvaltningsansvar med personer som är styrelseledamöter i juridiska personer i vilka han är vald revisor. Härigenom uppkommer en risk för att han får en sådan relation till de två styrelseledamöterna som kan rubba förtroendet för hans opartiskhet och självständighet.

RN konstaterar sammanfattningsvis att de två ovan behandlade omständigheterna i förevarande fall var för sig är sådana att de kan rubba förtroendet för A-sons opartiskhet och självständighet. A-son kan således inte inneha uppdraget som styrelseledamot i stiftelsen.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit f.d. domaren i Europadomstolen Elisabeth Palm, ordförande, hovrättspresidenten Sten Andersson, vice ordförande, rättschefen Vilhelm Andersson, advokaten Rune Brännström, avdelningschefen Eva Ekström, auktoriserade revisorn Bertel Enlund, direktören Per-Ola Jansson, skattejuristen Kerstin Nyquist samt auktoriserade revisorn Anita Österholm. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, chefsjuristen Per Eskilsson, revisionsdirektören Göran Raspe samt juris doktorn Adam Diamant som föredragit ärendet.

---

¹ Se prop. 2000/01:146, s. 55.

² Se prop. 2000/01:146, s. 107.

³ Se 5 § revisorslagen (1999:1079) och 9 kap. 3 § aktiebolagslagen (2005:551).